

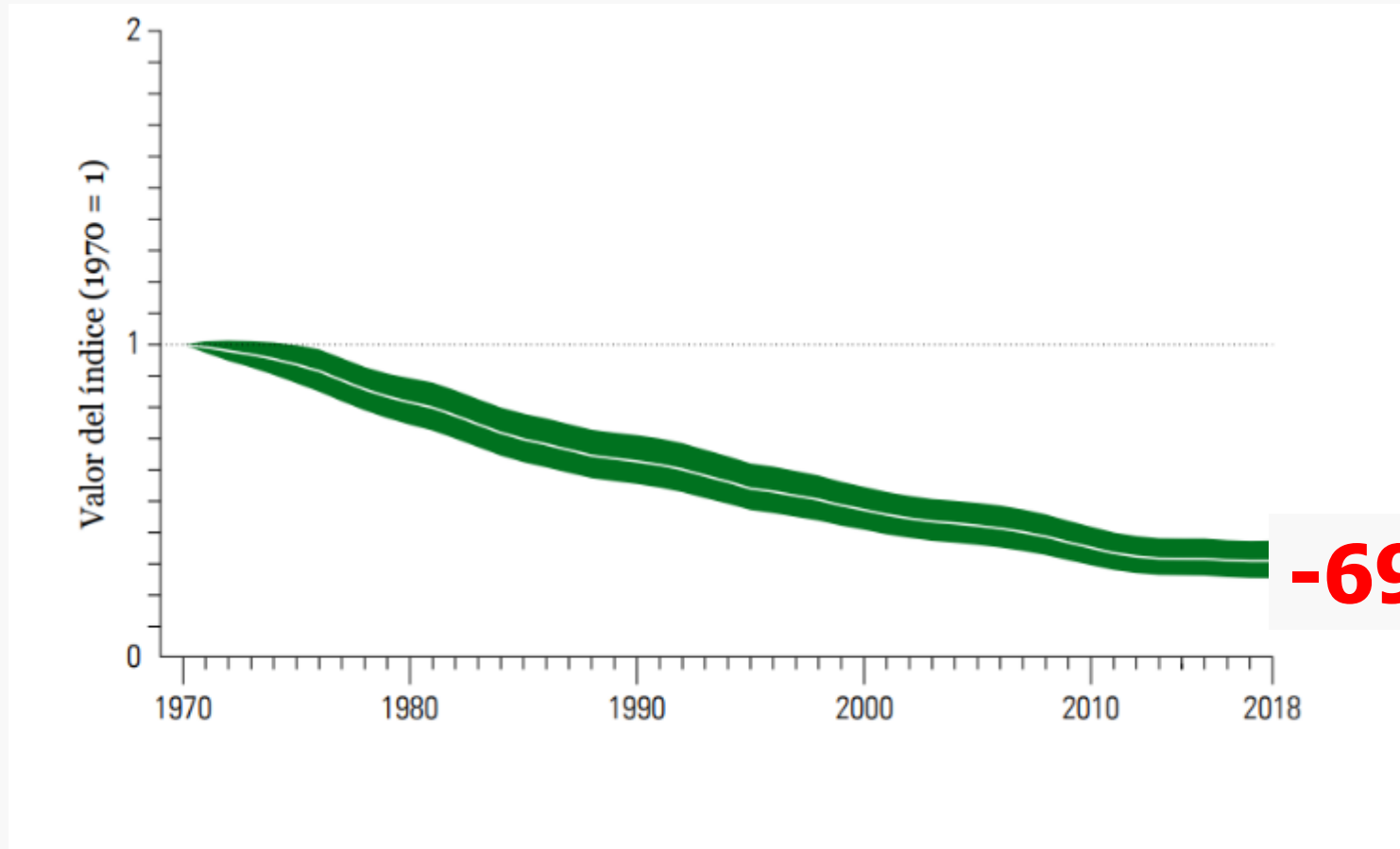
Reunió de constitució del Grup de treball d'adaptació i naturalització

Carles Castell Puig

Àrea d'Acció Climàtica i Transició Energètica, Diputació de Barcelona

Un indicador de conservació: The Living Planet Index

The Living Planet Index (LPI) is a measure of the state of global biological diversity based on population trends of vertebrate species from around the world.

-69%

Sisena gran extinció! Conseqüència de l'activitat humana:

ANTROPOCÈ!

Un indicador de conservación: The Living Planet Index

The Living Planet Index (LPI) is a measure of the state of global biological diversity based on population trends of vertebrate species from around the world.

PÉRDIDA DE BIODIVERSIDAD POR REGIÓN

I a Catalunya?

Informe "Estat de la natura a Catalunya 2020"

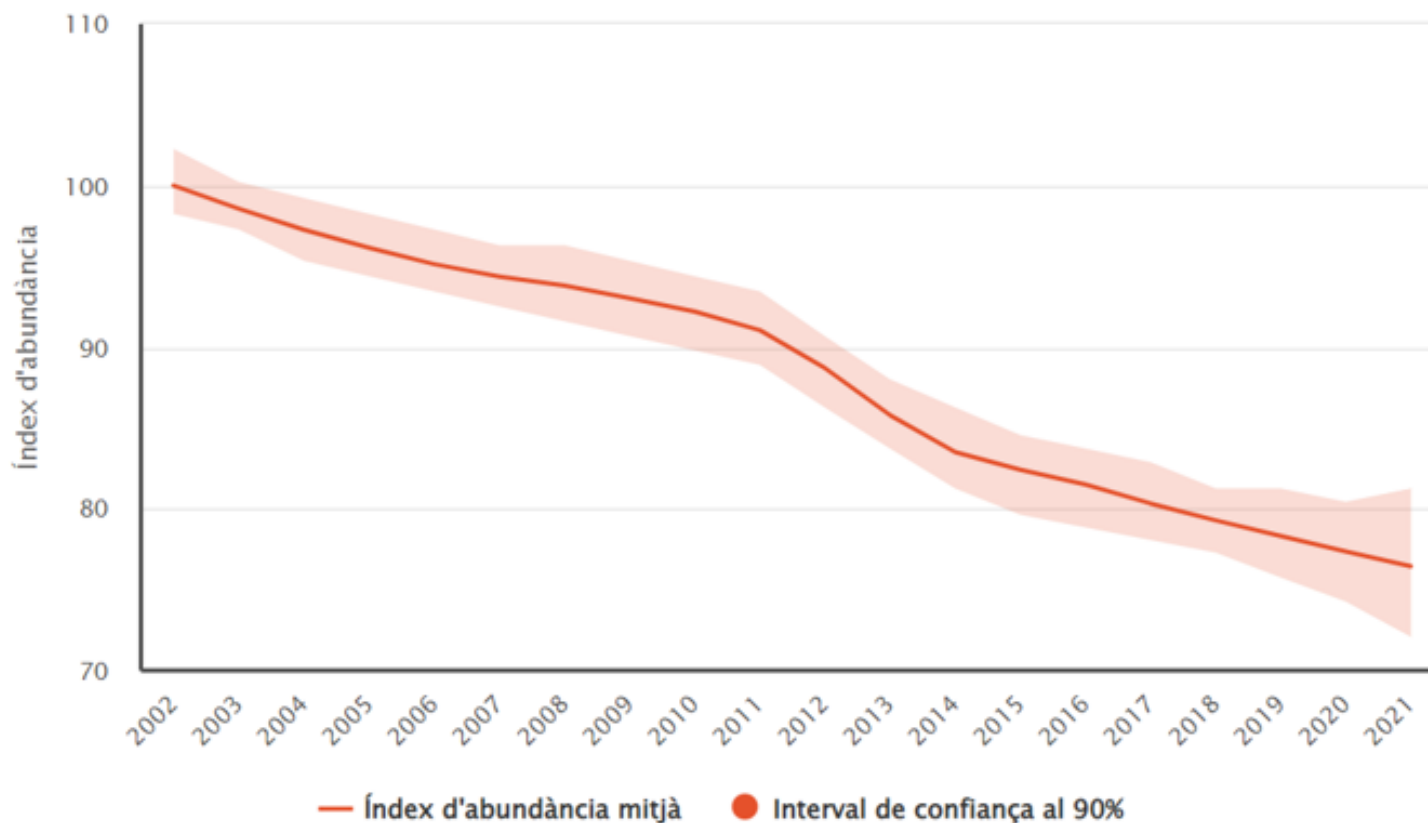

CATALUNYA

▼ Descens -24%

OBSERVATORI DEL PATRIMONI
NATURAL I LA BIODIVERSITAT

El canvi global

Origen:

- Increment demogràfic
- Increment del consum de recursos per càpita

Motors del canvi:

- Creixent ús d'energia
- Creixent ús d'aigua i recursos essencials
- Creixent producció de residus

Vectors directes del canvi:

- Canvi climàtic
- Canvi usos del sòl
- Canvi en la composició atmosfèrica
- Alteració dels cicles biogeoquímics i de l'aigua
- Contaminació de l'aigua, sòls i atmosfera
- Sobreexplotació dels elements dels ecosistemes
- Expansió de les espècies invasores

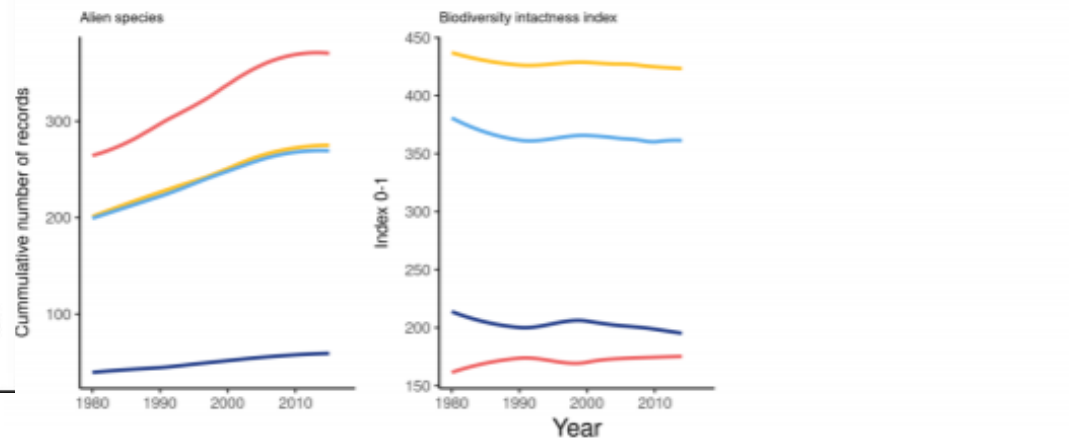
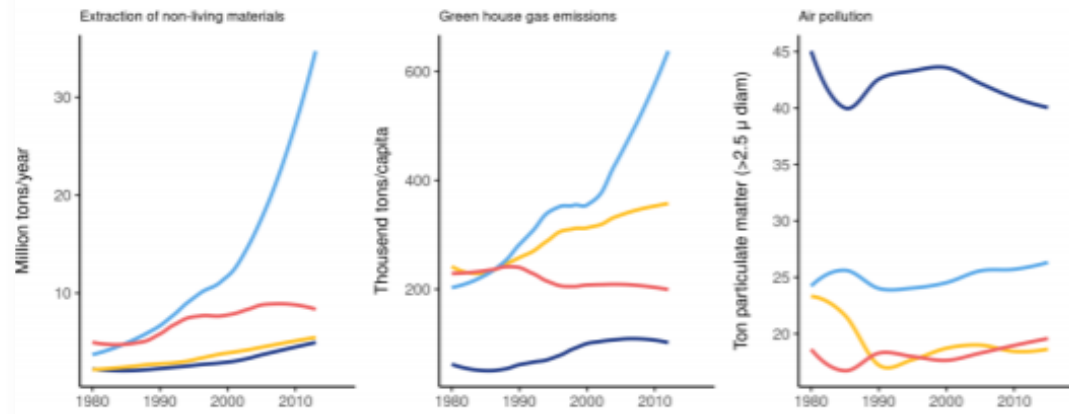
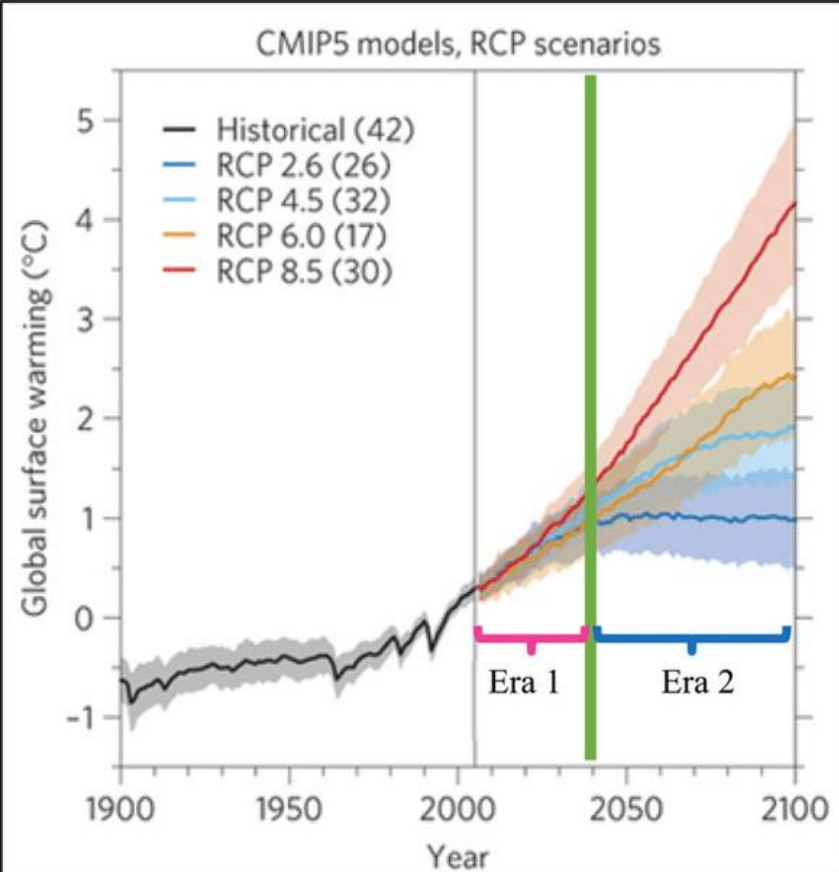
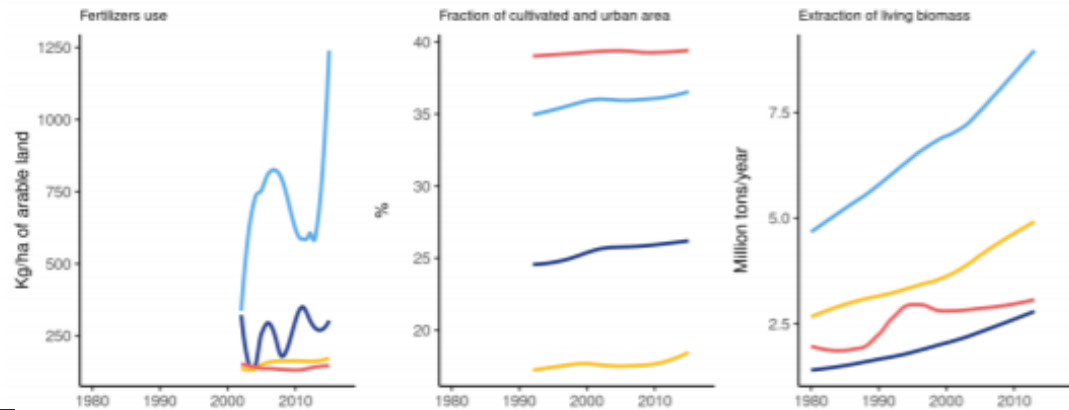
Vectors indirectes del canvi:

- Polítiques:
  - Econòmiques
  - Demogràfiques
  - Socials
  - Gènere
  - Científiques i tecnològiques
  - Culturals

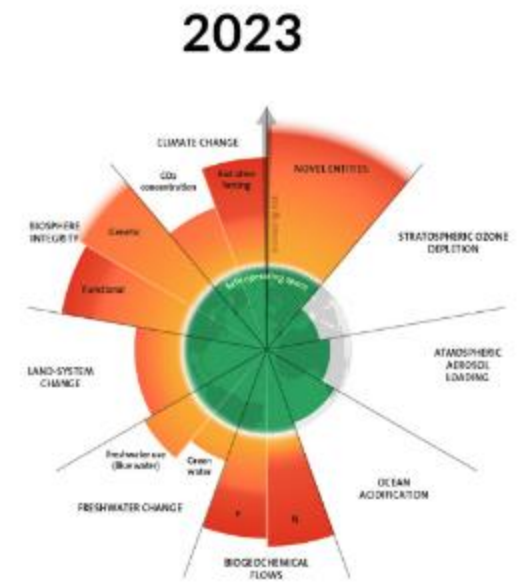
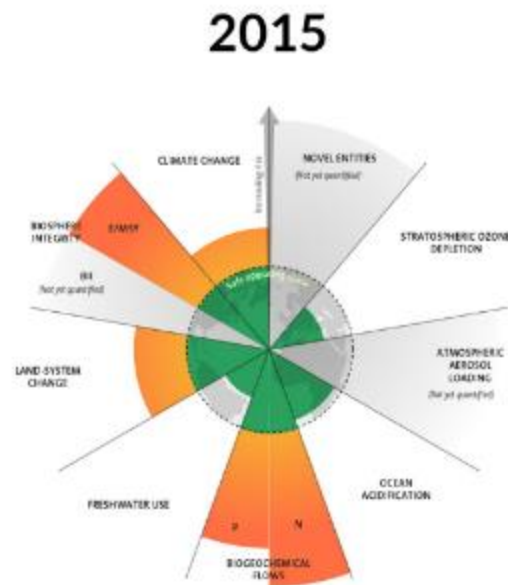
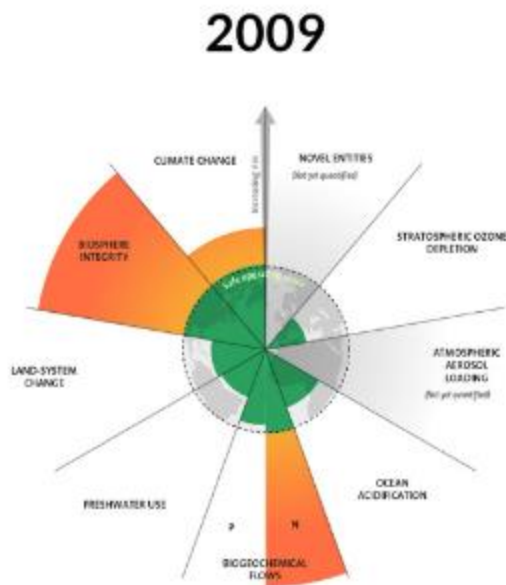
Degradació dels ecosistemes, pèrdua d'hàbitats i biodiversitat

Indicadors del canvi global

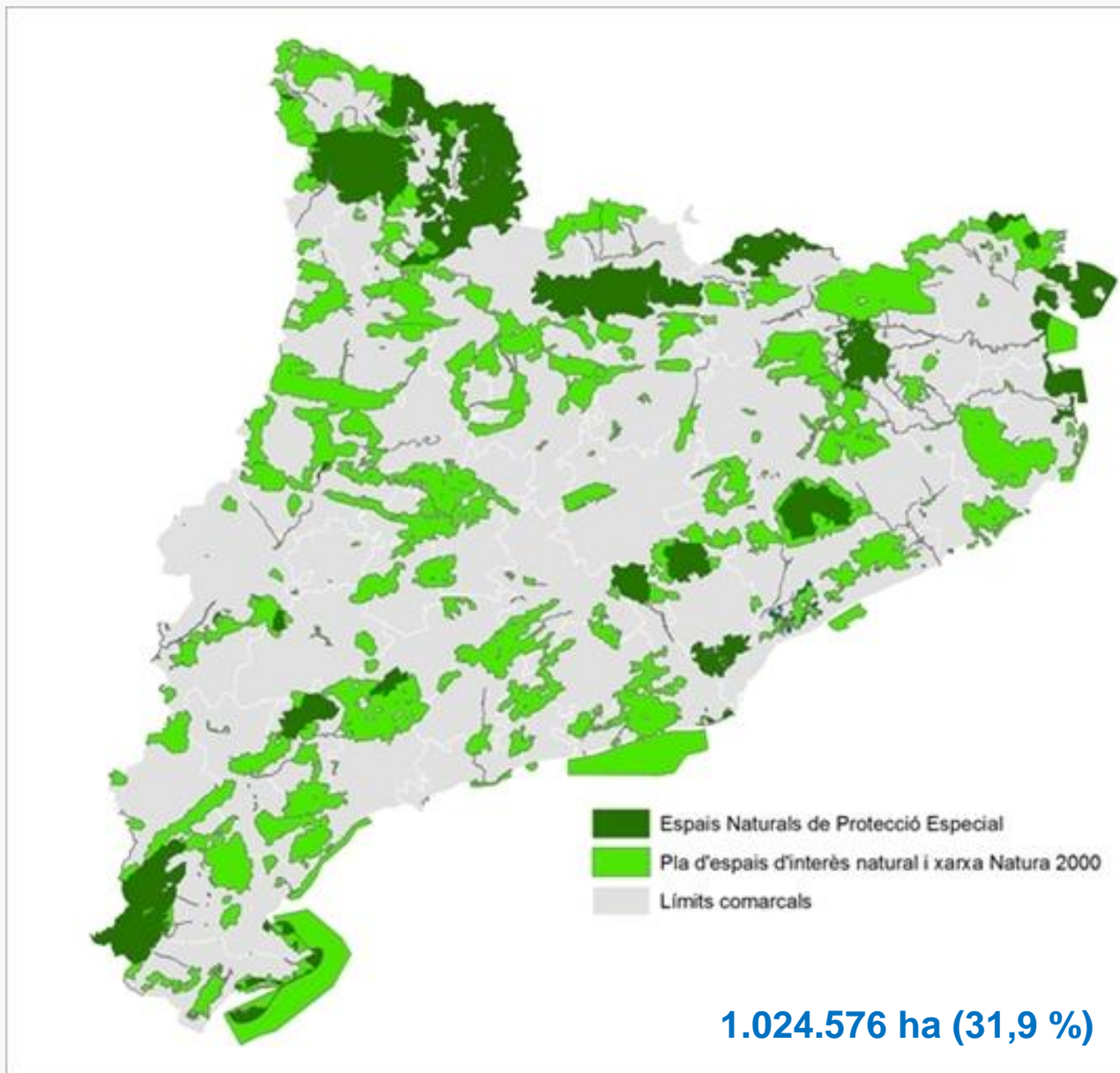

'IPBES Regions' — Africa — Americas — Asia-Pacific — Europe & Central Asia

¿Quins són els límits del planeta?

Espais Naturals Protegits Catalunya

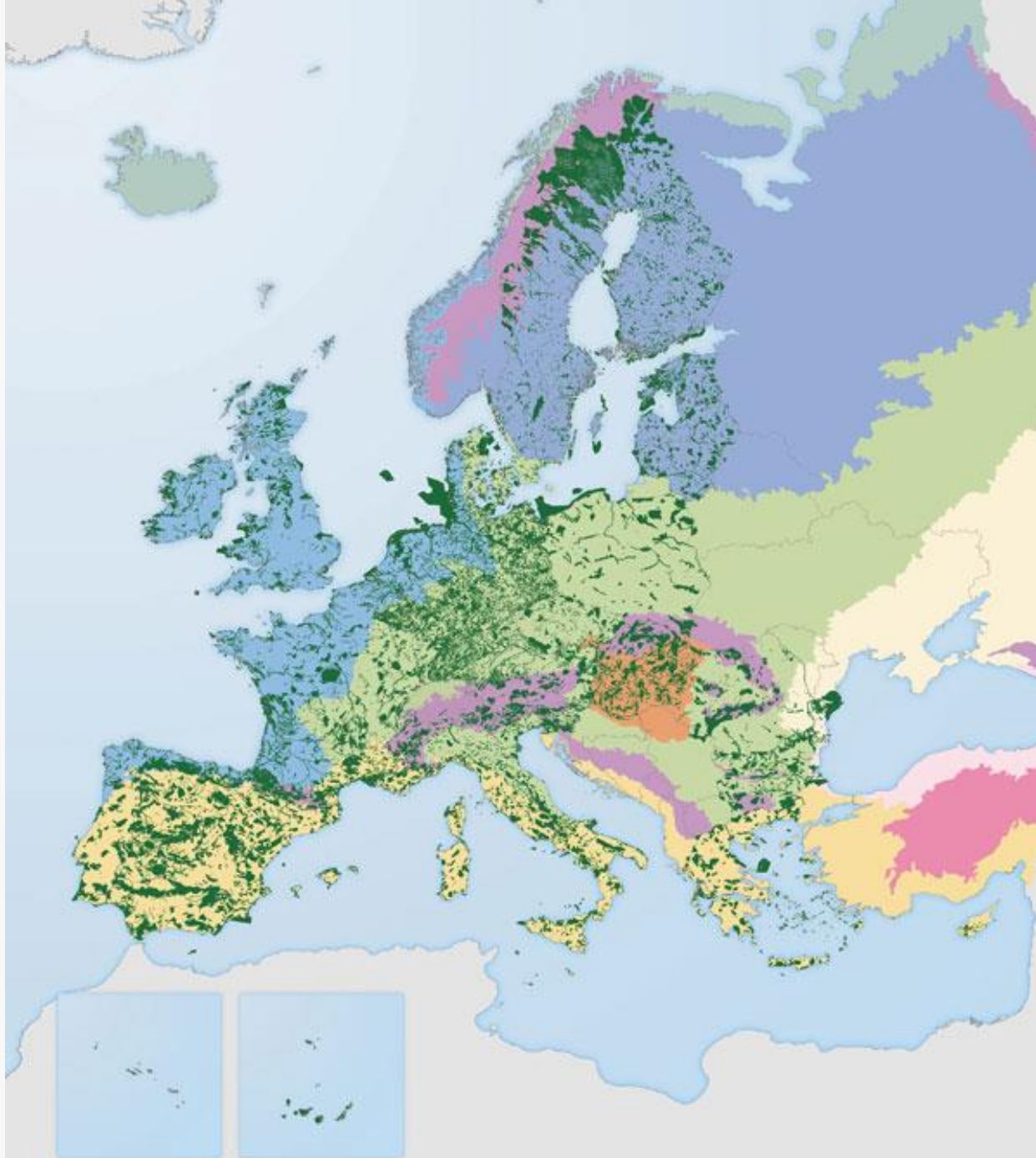
Xarxa Natura 2000

Unió Europea:

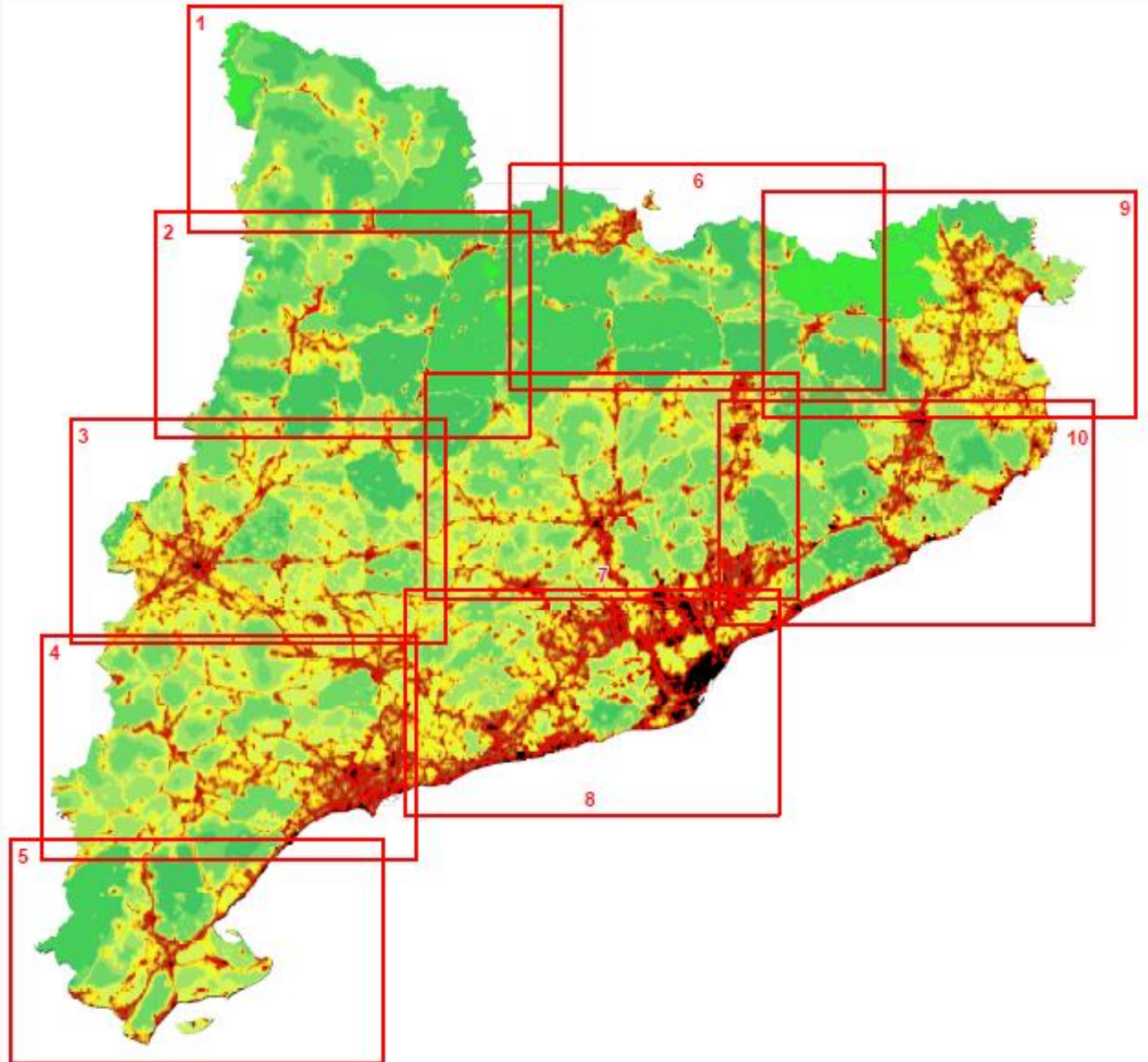
- 27.000 espais
- 18% territori

Estat espanyol:

- 1.800 espais
- 30% territori

Estratègia de connectivitat ecològica de Catalunya

Pla territorial metropolitana de Barcelona

SISTEMA URBÀ. ESTRUCTURA NODAL DEL TERRITORI

INFORMACIÓ DE BASE

- Tipologies de teixits**
- Nuclis urbans i les seves extensions
  - Àrees especialitzades residencials
  - Àrees especialitzades industrials
  - Àrees especialitzades terciàries
  - Àrees especialitzades d'infraestructures
  - Àrees especialitzades d'equipaments
  - Àrees especialitzades d'equipaments extensius
  - Àrees especialitzades d'ús mixt

MODEL TERRITORIAL

- Centres de continus urbans metropolitans**
- Barcelona
  - Subcentres principals dels continus urbans intermunicipals
  - Subcentres del continu urbà 10.000 - 40.000 hab.
  - Subcentres del continu urbà >10.000 hab.

- Nodalitats**
- Polaritats territorials de l'arc metropolità
  - Polaritat comarcal
  - Polaritat comarcal complementària
  - Polaritat municipal estructurant
  - Petit nucli urbà
  - Petit nucli rural

ESPAIS OBERTS

- Sòl amb protecció jurídica supramunicipal: Xarxa Natura 2000, espais PEIN, Parcs de la Diputació de Barcelona i altres (consorci)
- Sòl de protecció especial d'interès natural i ambiental
- Sòl protecció especial de la vinya
- Sòl de protecció preventiva del mosaic agro-forestal
- INJNCAT (període de retorn T=500 anys)

INFRAESTRUCTURES

- Infraestructura viària
- Infraestructura ferroviària
- Intercanviador ferroviari metropolità (Traçats i enllaços indicatius)

Un indicador de risc: The Global Risks Report

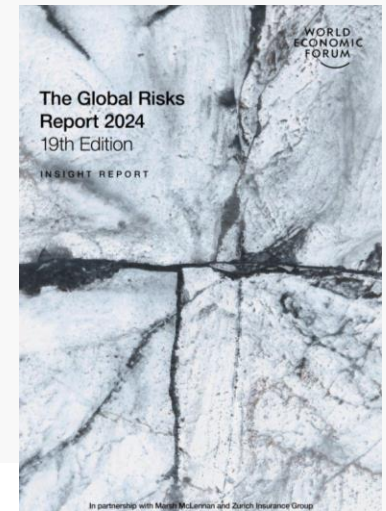

FIGURE C

Global risks ranked by severity over the short and long term

"Please estimate the likely impact (severity) of the following risks over a 2-year and 10-year period."

Risk categories

- Economic
- Environmental
- Geopolitical
- Societal
- Technological

2 years

10 years

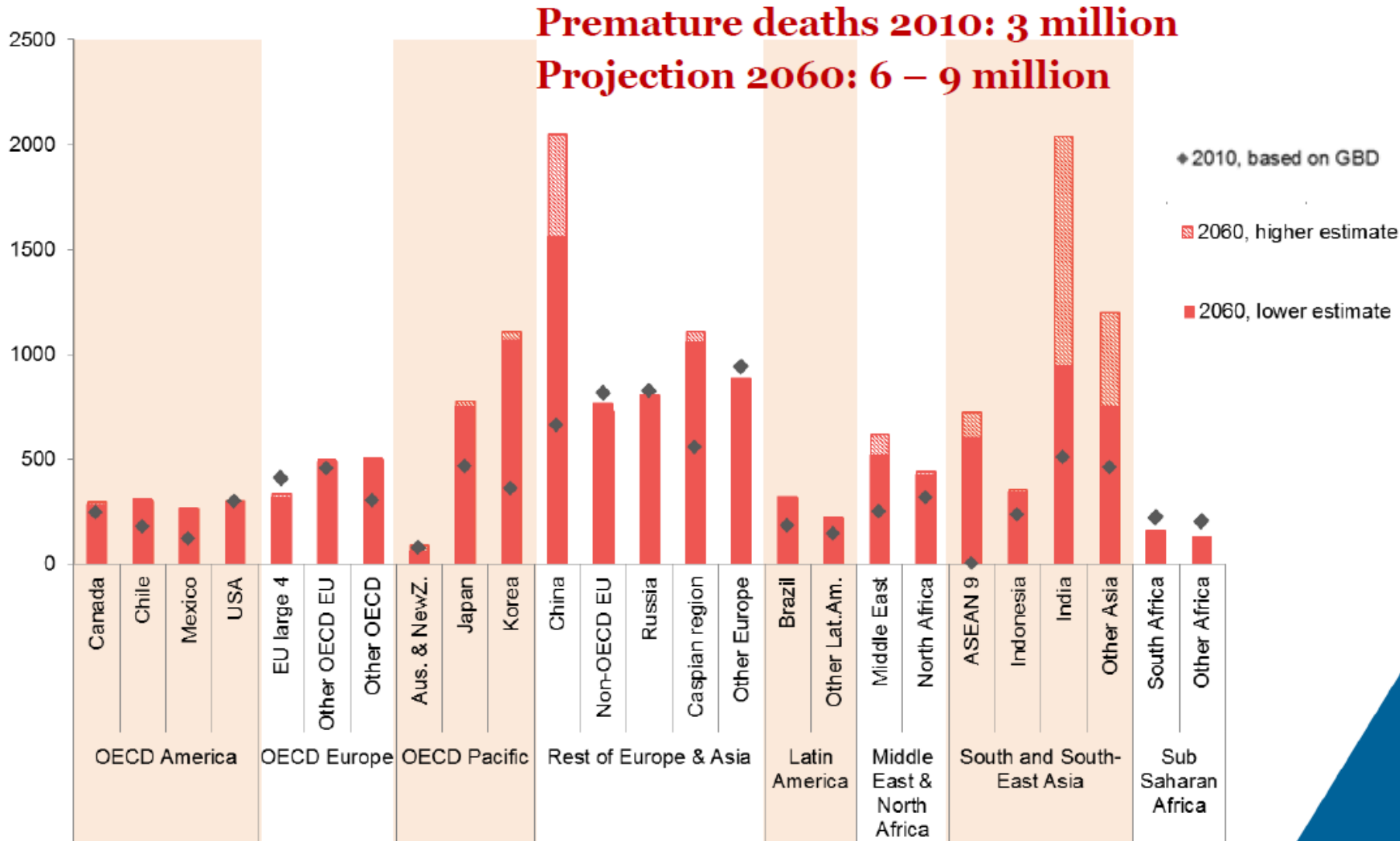
Source

World Economic Forum Global Risks
Perception Survey 2023-2024.

... as will the resulting premature deaths

Number of deaths per year per million people, 2060

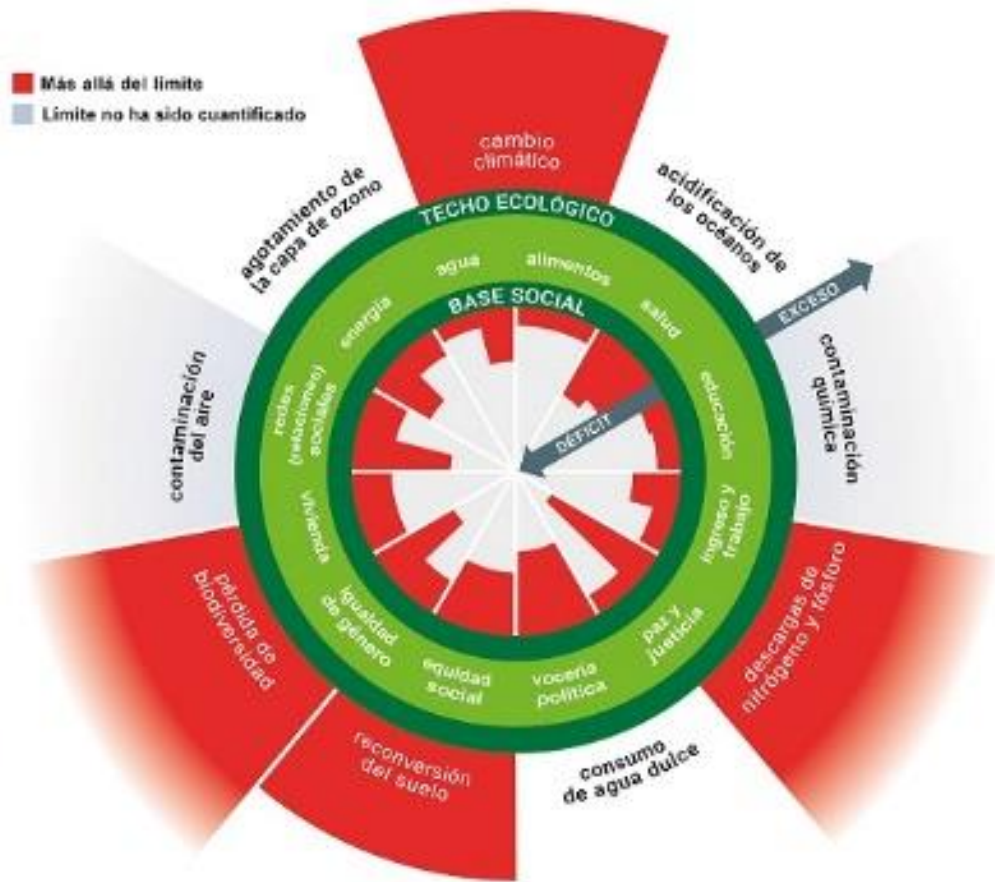

DOUGHNUT ECONOMICS

7 Ways
to Think Like a
21st Century Economist

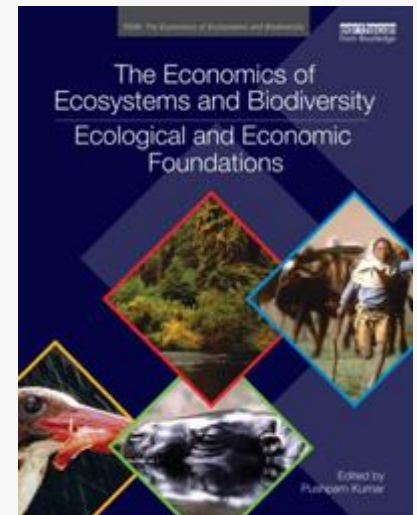
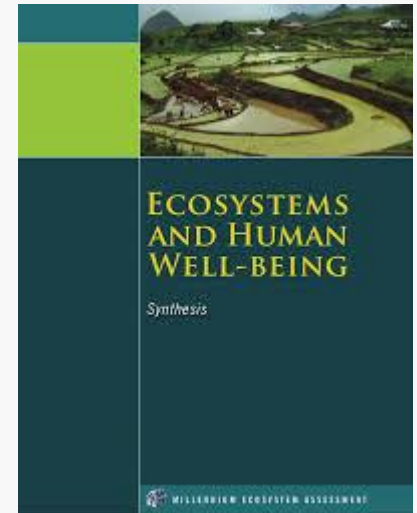
KATE RAWORTH

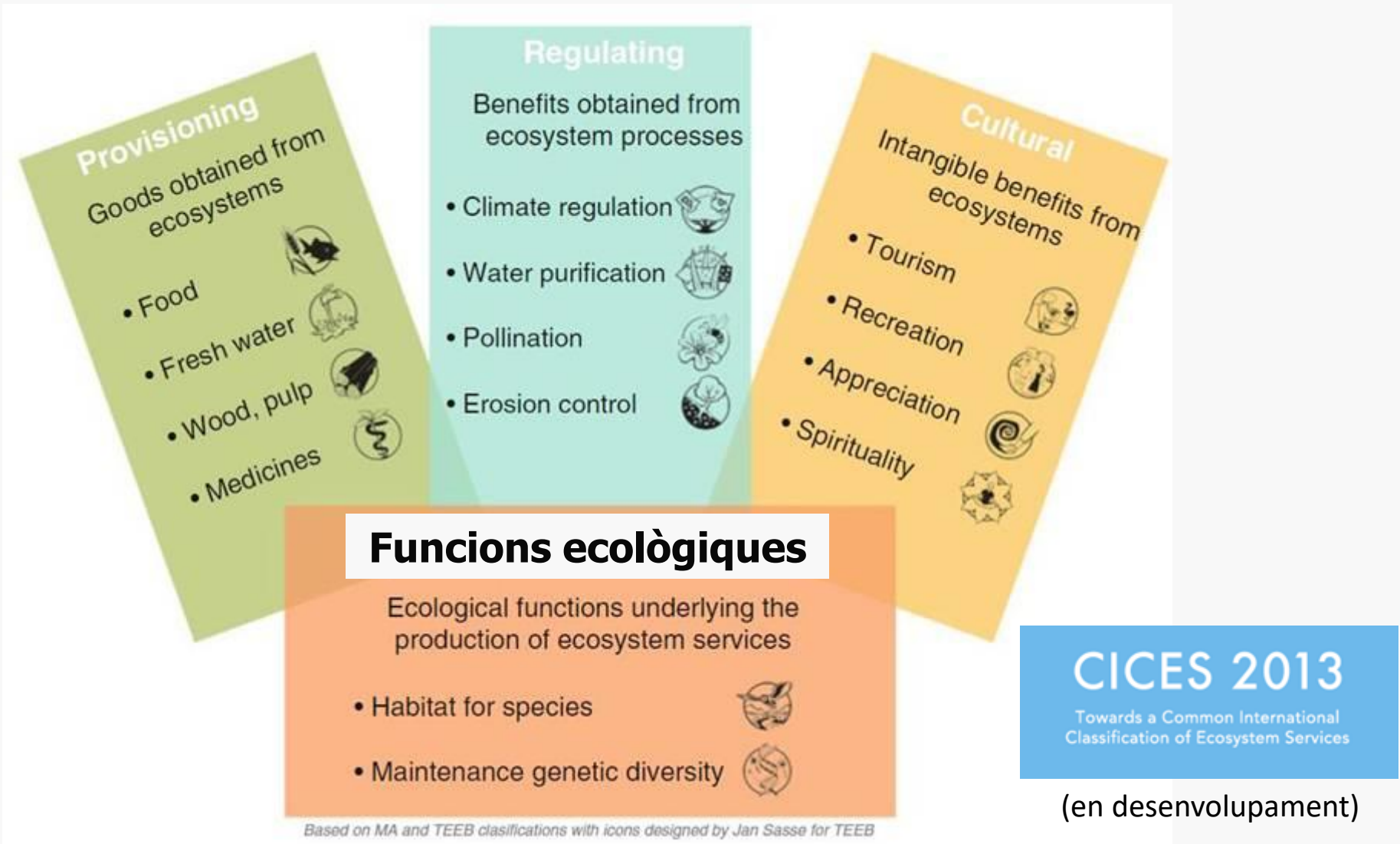
Serveis ecosistèmics

“Els serveis ecosistèmics són els beneficis que els humans obtenim dels ecosistemes”
(AEM 2005).

“Els serveis ecosistèmics són les contribucions directes o indirectes dels ecosistemes al benestar humà”
(TEEB 2010).

CLASSIFICACIÓ DELS SERVEIS DELS ECOSISTEMES

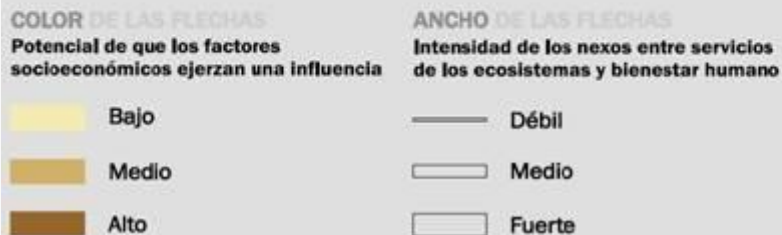

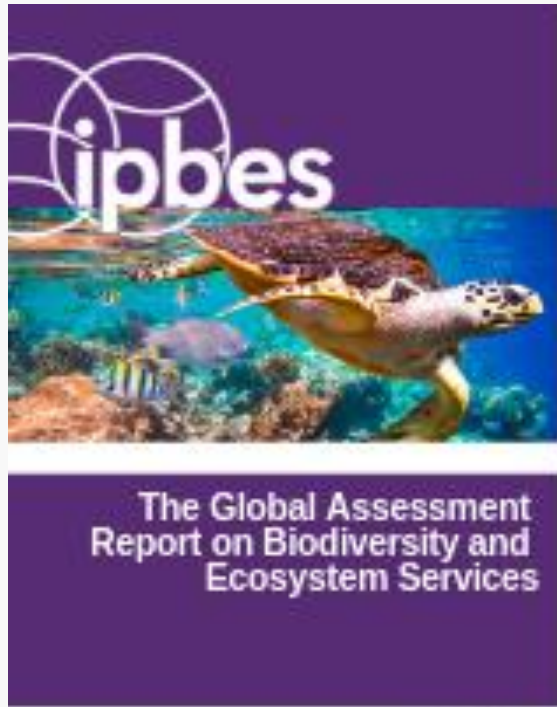
NEXES ENTRE SERVEIS ECOSISTÈMICS I BENESTAR

Fuente: Evaluación de los Ecosistemas del Milenio

AVALUACIÓ DE L'ESTAT DELS SERVEIS DELS ECOSISTEMES (IPBES, 2019)

AVALUACIÓ DE L'ESTAT DELS SERVEIS DELS ECOSISTEMES (IPBES, 2019)

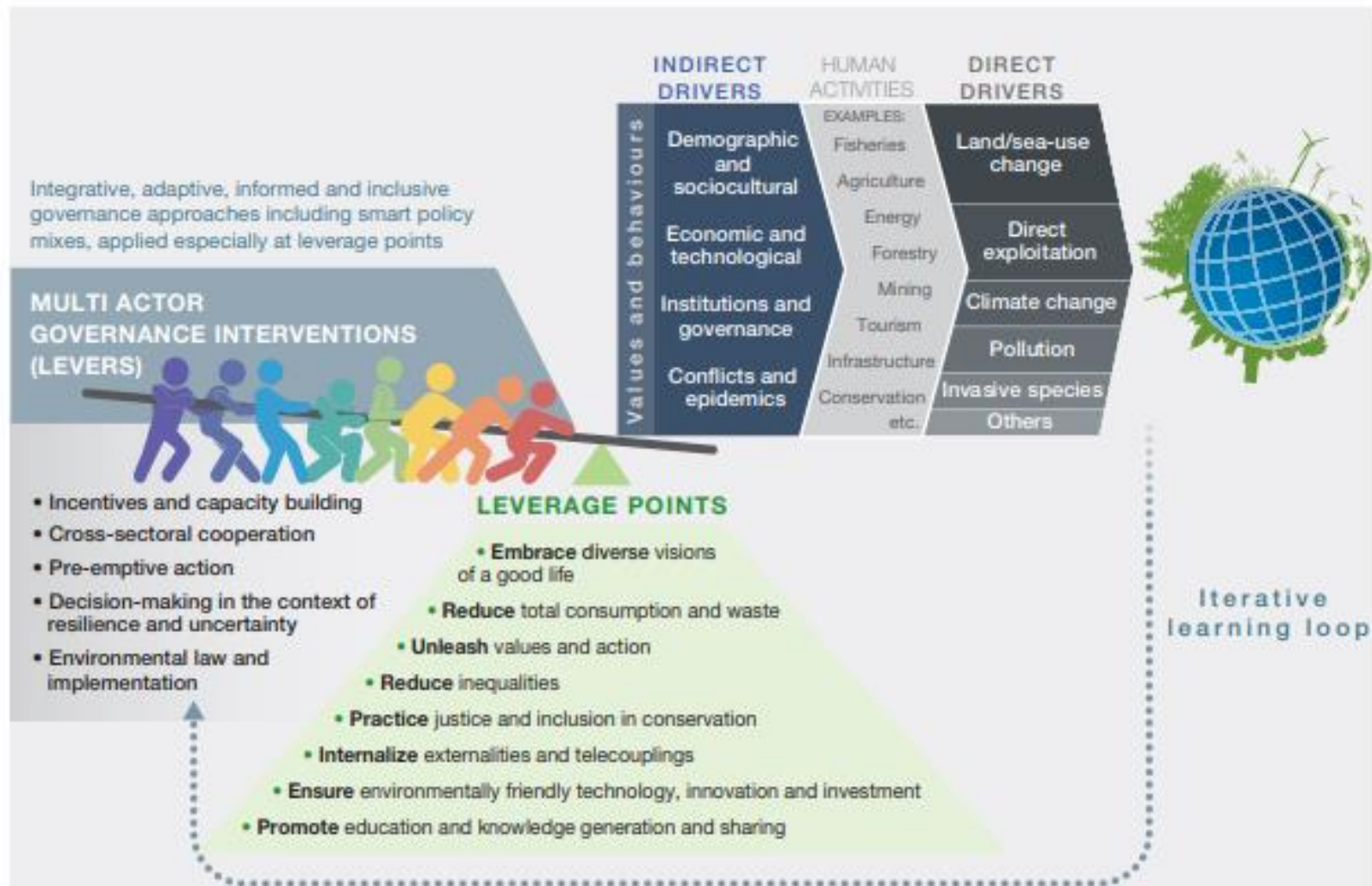

Figure SPM 9 Transformative change in global sustainability pathways.

La Infraestructura Verda

COMUNICACIÓ DE LA COMISSIÓ AL PARLAMENT EUROPEU, AL
CONSELL, AL COMITÈ ECONÒMIC I SOCIAL EUROPEU I AL COMITÈ
DE LES REGIONS (6.5.2013)

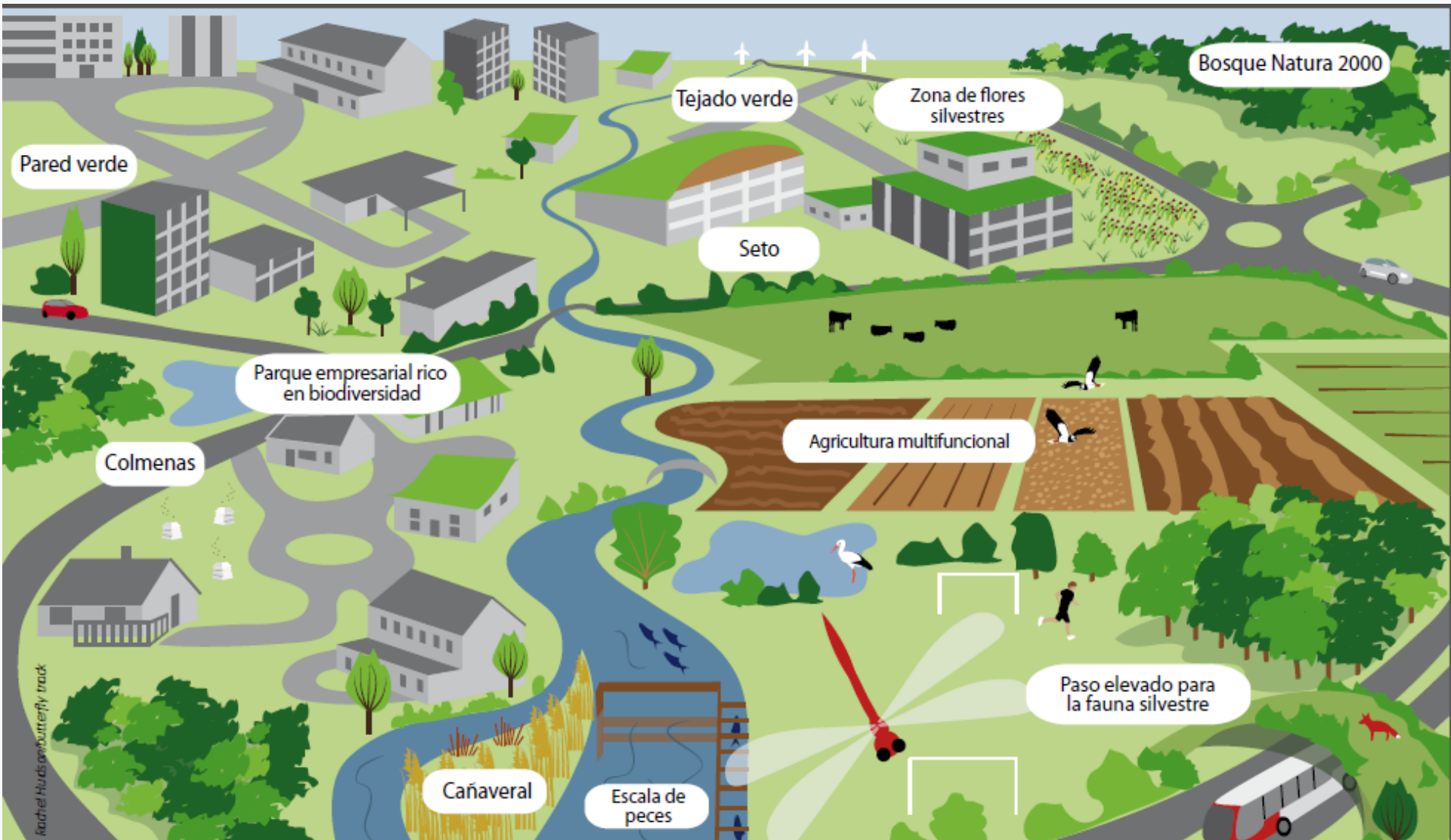
Infraestructura verda: millora del capital natural d'Europa

Infraestructura verda: una xarxa de zones naturals i seminaturals i d'altres elements ambientals, planificada de forma estratègica, dissenyada i gestionada per a la prestació d'una extensa gamma de serveis ecosistèmics. Incorpora espais verds (o blaus en el cas dels ecosistemes aquàtics) i altres elements físics d'espais terrestres (incloses les zones costaneres) i marines. En els espais terrestres, la infraestructura verda és present en els entorns rurals i urbans.

Atributs de la Infraestructura Verda

- **Naturalitat.** Entesa de forma genèrica com a presència d'elements naturals autòctons.
- **Multifuncionalitat.** Els elements haurien de proveir de més d'un servei ecosistèmic, i no estar especialitzats en un d'ells.
- **Connectivitat.** Els elements de la IV no haurien d'estar aïllats.
- **Sostenibilitat.** Els elements de la IV haurien de precisar del mínim manteniment i garantir una permanència i funcionalitat a llarg termini, en termes ecològics, econòmics i socials.
- **Implicació ciutadana.** La sostenibilitat del projecte depèn del seu disseny i execució, però també de la imprescindible implicació de la societat.

Estratègia UE d'Infraestructura Verda

Estratègia espanyola

- Red Natura 2000
- Espacios Naturales Protegidos
- Reservas fluviales y marinas
- Otros espacios

Espacios protegidos

Áreas de provisión de servicios ecosistémicos

- Sistemas agrarios de Alto Valor Natural
  - Masas de agua en buen estado ecológico
  - Otras áreas

- Áreas verdes periurbanas
- Parques
- Medidas naturales de retención de agua
- Otros elementos

Elementos verdes urbanos

Conectores ecológicos

- Red hidrográfica
  - Sotos fluviales
- Corredores ecológicos terrestres
  - 'Anillos Verdes'
  - Otros conectores

Solucions basades en la natura (IUCN, 2016):

Accions per protegir, restaurar de manera sostenible i restaurar ecosistemes naturals o modificats, que abordin reptes socials de manera efectiva y adaptativa, i simultàniament proporcionin beneficis per al benestar humà i la biodiversitat

Principals reptes:

- **Salut humana**
- **Canvi climàtic**
- **Seguretat alimentària i hídrica**
- **Risc de desastres naturals**
- **Desenvolupament social i econòmic**

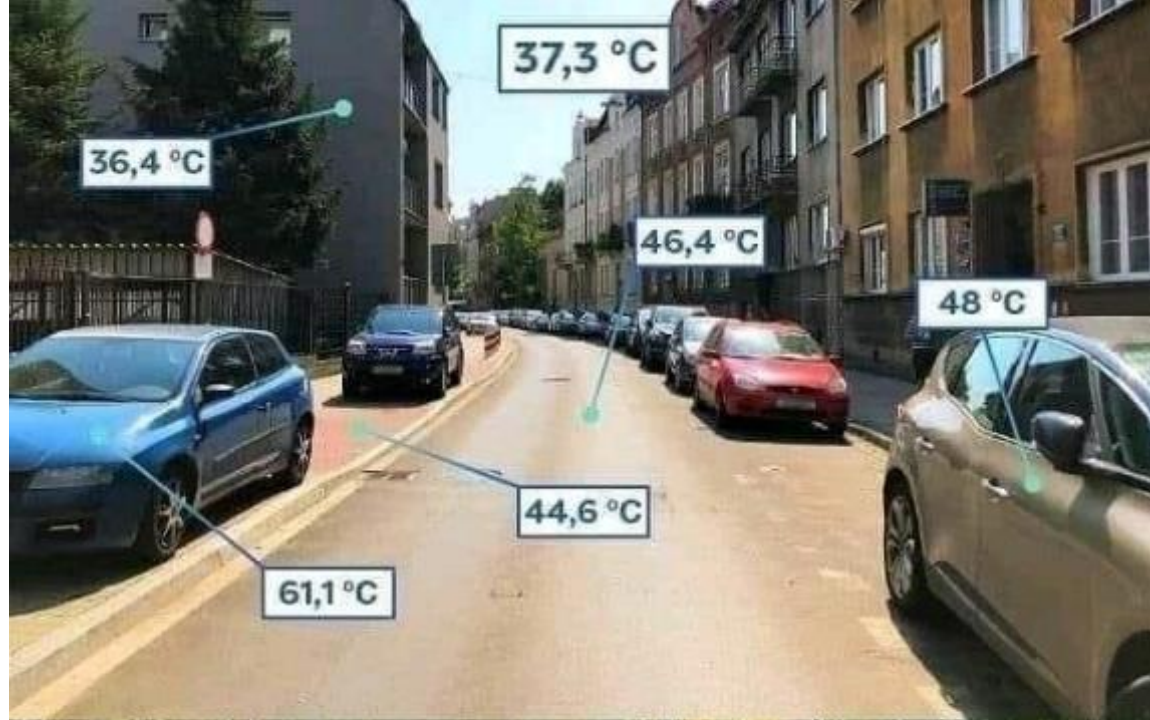

Nature-based Solutions
to address global societal
challenges

Editors: E Cohen-Shacham, G Walters, C Janzen,
S Maginnis

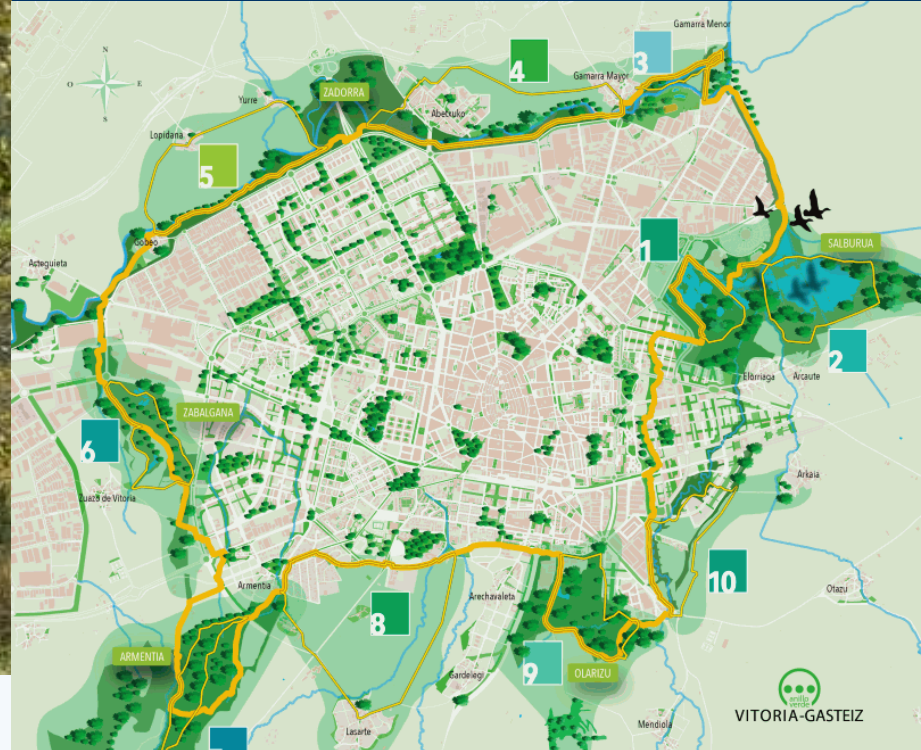

Barcelona

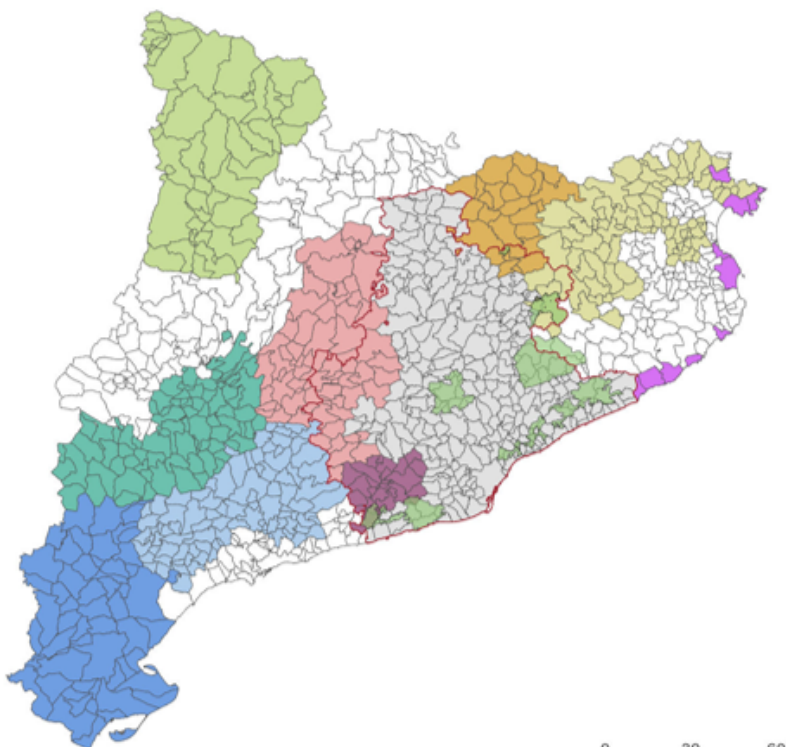
Mesures per a l'adaptació al canvi climàtic a través de la infraestructura verda urbana i periurbana

CATÀLEG DE SERVEIS 2024

- **Diagnosi i planificació de la infraestructura verda urbana i periurbana.**
- **Creació i millora d'espais de confort bioclimàtic.**
- **Naturalització d'espais verds i blaus.**
- **Potenciació de la connectivitat urbana i periurbana.**
- **Millora d'espais vinculats al cicle de l'aigua i de potenciació dels hàbitats d'aigua dolça.**
- **Creació de microhàbitats i refugis de biodiversitat.**
- **Suport a las solucions basades en la natura.**
- **Estímul del contacte de les persones amb la natura.**

Territoris i socis

Territoris: 19

Població: 906.378 habitants

Superfície: 19.389 km²

Sectors: agroramader, forestal, turístic, pesca i administració local

Socis: 24

Soci coordinador:

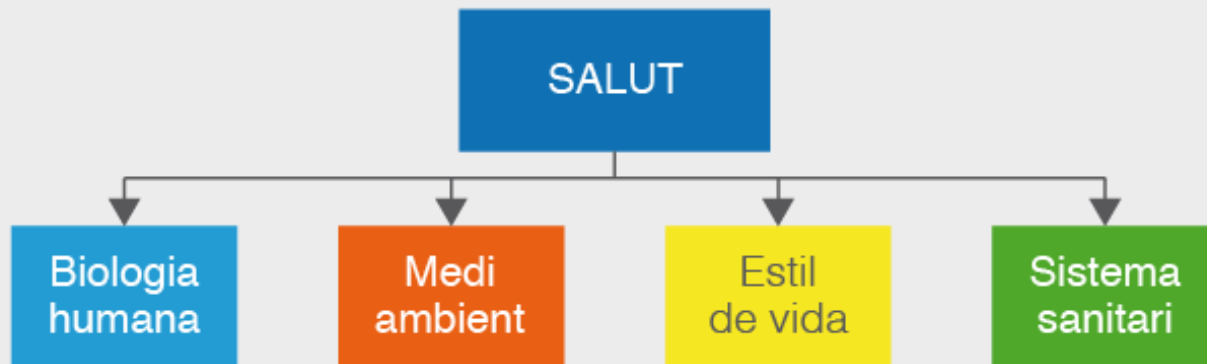

Socis beneficiaris:

Natura i salut

Importància de cada factor sobre la salut

- Biologia Humana 27%
- Medi ambient 19%
- Estil de vida 43%
- Sistema sanitari 11%

Despesa pública per a cada factor

- Biologia humana 6,9%
- Medi ambient 1,5%
- Estil de vida 1,2%
- Sistema sanitari 90,6%

* Despeses federals en el sector de la salut (període 1974-1978).
Els percentatges no sumen 100 a causa del reajustament de xifres.

COMPONENTES DEL BIENESTAR HUMANO

SERVICIOS DE LOS ECOSISTEMAS

VIDA EN LA TIERRA - BIODIVERSIDAD

Fuente: Evaluación de los Ecosistemas del Milenio

COLOR DE LAS FLECHAS
Potencial de que los factores socioeconómicos ejerzan una influencia

- Bajo
- Medio
- Alto

ANCHO DE LAS FLECHAS
Intensidad de los nexos entre servicios de los ecosistemas y bienestar humano

- Débil
- Medio
- Fuerte

**ECOHEALTH
NETWORK**

Planetary Health

Safeguarding both human health and the natural systems that underpin it

Nature, Biodiversity and Health: AN OVERVIEW OF INTERCONNECTIONS

Nature, Biodiversity and Health: An Overview of Interconnections

---

Dr Becca Lovell

European Centre for Environment and Human Health
WHO Collaborating Centre Natural Environments and Health
University of Exeter College of Medicine and Health

Nature is a vital support system for human health

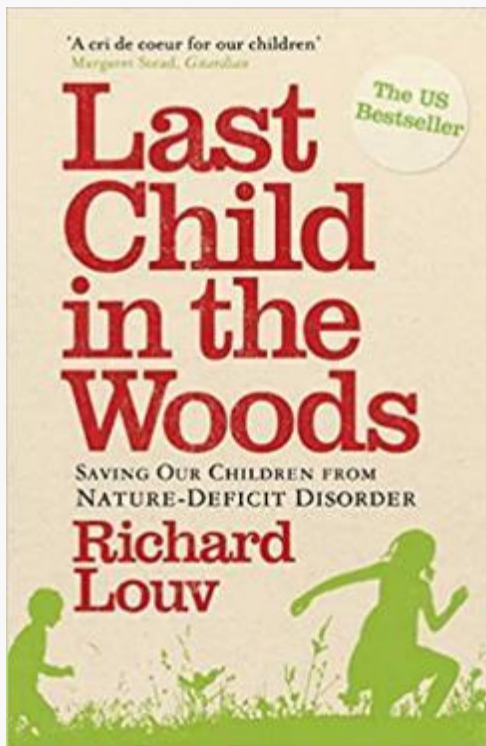
Beneficis del contacte amb la natura

“Una caminada vigorosa de 30 minuts en entorns naturals, cinc dies a la setmana, pot reduir el risc:

- D'atac cardíac i accident cerebrovascular en un 20-30%
- Diabetis en un 30-40%
- Fractures de maluc en un 36-68%
- Càncer d'intestí en un 30%
- Càncer de mama en un 20%
- Depressió i demència en un 30%.

***Annual Report of the Chief Medical Officer.
Transforming Scotland's Health. Scottish
Government (2011).***

Trastorn per dèficit de natura

La manca de contacte habitual amb la natura pot afavorir:

- Efectes acumulatius de l'estrès
- Hiperactivitat i dèficit d'atenció en infants
- Malestars propis del sedentarisme
- Trastorns del sistema immunitari
- Malalties respiratòries i cardiovasculars
- Manca de determinades vitamines
- Depressió

Taula de Salut i Natura de Catalunya

taula
salutinatura

“Necessitem una natura
sana per tenir una vida
saludable”

https://www.youtube.com/watch?v=AL0txbY_Tgs&t=48s

Healthy Parks
Healthy People
EUROPE

Plans for the implementation of Healthy Parks Healthy People Europe are structured under the **following pillars**:

1) Making the case

to increase awareness and understanding of nature-based health interventions in Parks and Protected Areas through the development of key messages, information and case studies.

2) Building partnerships

to establish broad based platforms at the European, national and regional level that bring together health, environmental and other sectors to discuss, develop and champion nature-based solutions in policy and practice.

3) Developing capacity & practice

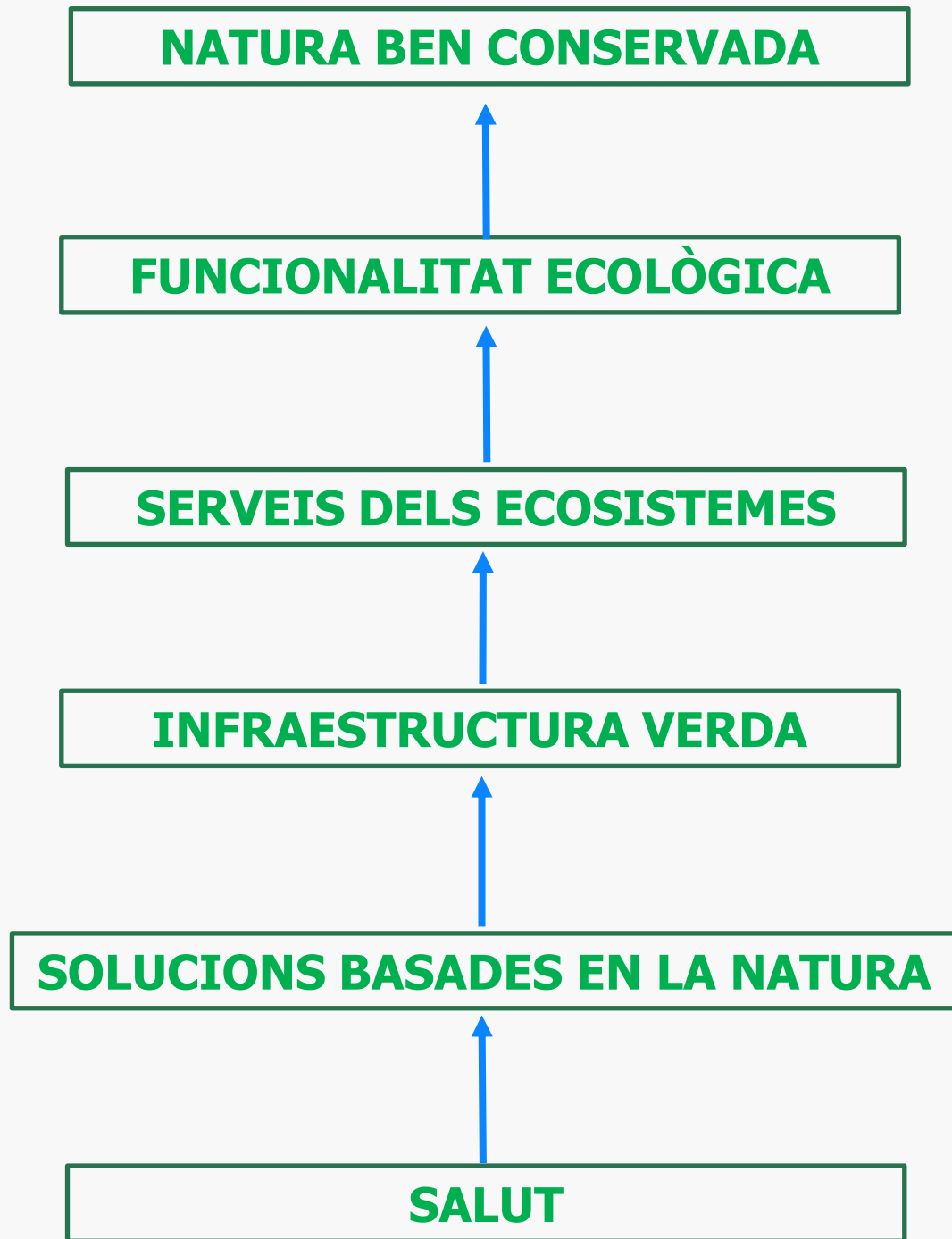

to promote best practice, build capacity and develop the evidence base on nature-based health interventions in Parks and Protected Areas.

4) Connecting people and nature

to improve well-being and grow stronger pro-nature attitudes and behaviors in more people through the use of Parks and Protected Areas for improving public health.

NATURA BEN CONSERVADA

FUNCIONALITAT ECOLÒGICA

SERVEIS DELS ECOSISTEMES

INFRAESTRUCTURA VERDA

SOLUCIONS BASADES EN LA NATURA

SALUT

Moltes gràcies